

1- Bazı Stopaj Oranları Artırıldı

Türk Lirası Mevduat faizi ve kar payı gelirlerine uygulanacak stopaj oranları 31/7/2024 tarihine kadar (bu tarih dâhil) vadesiz ve özel cari hesaplara ve 1/5/2024 ile 31/7/2024 tarihleri arasında (bu tarih dâhil) açılan veya vadesi bu tarihler arasında yenilenen hesaplara ödenecek faizler ve kâr paylarına aşağıda yer alan stopaj oranları uygulanacaktır (30/9/2020 ile 30/4/2024 tarihleri arasında açılan veya vadesi yenilenen vadeli hesaplar için önceki oran uygulanacaktır).

Mevduat faizlerinden;

- i) Vadesiz ve ihbarlı hesaplar ile 6 aya kadar (6 ay dâhil) vadeli hesaplarda %7,5 (Önceki oran %5),
- ii) 1 yıla kadar (1 yıl dâhil) vadeli hesaplarda %5 (Önceki oran %3),
- iii) 1 yıldan uzun vadeli hesaplarda %2,5 (Önceki oran %0),
- iv) Enflasyon oranına bağlı olarak değişken faiz oranı uygulanan 1 yıldan uzun vadeli hesaplarda %0 (Değişiklik yapılmamıştır),
- v) Kur korumalı vadeli mevduat hesapları ile döviz tevdiat hesaplarından dönüşüm kuru üzerinden Türk lirasına çevrilen mevduat hesaplarında %0 (Değişiklik yapılmamıştır),
- vi) Altın cinsinden mevduat hesaplarından dönüşüm fiyatı üzerinden Türk lirasına çevrilen mevduat hesaplarında %0 (Değişiklik yapılmamıştır).

Katılım bankaları tarafından katılma hesabı karşılığında ödenen kar paylarından;

- i) Vadesiz, ihbarlı ve özel cari hesaplar ile 6 aya kadar (6 ay dâhil) vadeli hesaplarda %7,5 (Önceki oran %5),
- ii) 1 yıla kadar (1 yıl dâhil) vadeli hesaplarda %5 (Önceki oran %3),
- iii) 1 yıldan uzun vadeli hesaplarda %2,5 (Önceki oran %0),
- iv) Kur korumalı katılma hesapları ile döviz cinsinden katılım fonu hesaplarından dönüşüm kuru üzerinden Türk lirasına çevrilen katılma hesaplarında %0 (Değişiklik yapılmamıştır).
- v) Altın cinsinden katılım fonu hesaplarından dönüşüm fiyatı üzerinden Türk lirasına çevrilen katılma hesaplarında %0 (Değişiklik yapılmamıştır).

Kararın yürürlük maddesi uyarınca, bu düzenleme 1/5/2024 tarihinden itibaren vadesiz ve özel cari hesaplara ödenecek faizler ve kâr payları ile söz konusu tarihten itibaren açılan veya vadesi yenilenen vadeli hesaplara ödenecek faizler ve kâr payları için uygulanmak üzere 1/5/2024 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

Banka Tahvil ve Bonoları İle Fon Kullanıcısının Bankalar Olduğu Varlık Kiralama Şirketleri Tarafından İhraç Edilen Kira Sertifikalarına Uygulanan Stopaj Oranları

1/5/2024 ile 31/7/2024 tarihi (bu tarih dâhil) arasında iktisap edilen, bankalar tarafından ihraç edilen tahvil ve bonolardan elde edilen gelir ve kazançlar ile fon kullanıcısının bankalar olduğu varlık kiralama şirketleri tarafından ihraç edilen kira sertifikalarından elde edilen gelir ve kazançlara aşağıda yer alan stopaj oranları uygulanacaktır (23/12/2020 ile 30/4/2024 tarihleri arasında iktisap edilenler için

önceki oran uygulanacaktır.)

- Vadesi 6 aya kadar (6 ay dâhil) olanlara sağlanan gelirlerden **%7,5** (Önceki oran %5),
- Vadesi 1 yıla kadar (1 yıl dâhil) olanlara sağlanan gelirlerden **%5** (Önceki oran %3),
- Vadesi 1 yıldan uzun olanlara sağlanan gelirlerden **%2,5** (Önceki oran %0),
- 6 aydan az süreyle (6 ay dâhil) elde tutulanların elden çıkarılmasından doğan kazançlardan **%7,5** (Önceki oran %5),
- 1 yıldan az süreyle (1 yıl dâhil) elde tutulanların elden çıkarılmasından doğan kazançlardan **%5** (Önceki oran %3),
- 1 yıldan fazla süreyle elde tutulanların elden çıkarılmasından doğan kazançlardan **%2,5** (Önceki oran %0),

Kararın yürürlük maddesi uyarınca, bu düzenleme 1/5/2024 tarihinden itibaren iktisap edilen; bankalar tarafından ihraç edilen tahvil ve bonolardan elde edilen gelir ve kazançlar, fon kullanıcısının bu bankalar olduğu varlık kiralama şirketleri tarafından ihraç edilen kira sertifikalarından elde edilen gelir ve kazançlar için uygulanmak üzere 1/5/2024 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

Yatırım Fonlarından Elde Edilen Gelir ve Kazançlara Uygulanacak Stopaj Oranları

1/5/2024 ile 31/7/2024 tarihi (bu tarih dâhil) arasında iktisap edilen (değişken, karma, eurobond, dış borçlanma, yabancı, serbest fonlar ile unvanında "döviz" ifadesi geçen yatırım fonları hariç) yatırım fonlarından elde edilen gelir ve kazançlara **%7,5** (Önceki oran %0) oranında stopaj uygulanacaktır (23/12/2020 ile 30/4/2024 tarihi arasında iktisap edilenler için önceki oran uygulanacaktır).

Kararın yürürlük maddesi uyarınca, bu düzenleme 1/5/2024 tarihinden itibaren iktisap edilen yatırım fonu katılma paylarından elde edilen gelir ve kazançlar için uygulanmak üzere 1/5/2024 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

Devlet Tahvili ve Hazine Bonoları ile Kira Sertifikalarına Uygulanacak Stopaj Oranı

22/12/2021 ile 31/7/2024 tarihi (bu tarih dâhil) arasında iktisap edilen, Hazine ve Maliye Bakanlığınca ihraç edilen Devlet tahvili ve Hazine bonolarından elde edilen gelir ve kazançlar ile 4749 sayılı Kamu Finansmanı ve Borç Yönetiminin Düzenlenmesi Hakkında Kanun uyarınca kurulan varlık kiralama şirketleri tarafından ihraç edilen kira sertifikalarından elde edilen gelir ve kazançlara, %0 oranında (Değişiklik yapılmamıştır) stopaj uygulanacaktır.

Kararın yürürlük maddesi uyarınca, bu düzenleme 1/5/2024 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

İpotek Finansmanı Kuruluşları Tarafından İhraç Edilen Ürünlerden Elde Edilen Gelir ve Kazançlara Uygulanacak Stopaj Oranı

1/5/2024 ile 31/7/2024 tarihi (bu tarih dahil) arasında iktisap edilen, 6362 sayılı Kanun kapsamında kurulan ipotek finansmanı kuruluşları (bu şirketlerin kurucusu olduğu varlık finansmanı fonları ve konut finansmanı fonları dahil) tarafından ihraç edilen varlığa dayalı menkul kıymetler, ipoteye dayalı menkul kıymetler, ipotek teminatlı menkul kıymetler ve varlık teminatlı menkul kıymetlerden elde edilen gelir ve

kazançlara **%7,5** (Önceki oran %5) oranında stopaj uygulanacaktır (28/6/2022 ile 30/4/2024 tarihleri arasında iktisap edilenler için önceki oran uygulanacaktır).
Kararın yürürlük maddesi uyarınca, bu düzenleme 1/5/2024 tarihinden itibaren iktisap edilen 6362 sayılı Kanun kapsamında kurulan ipotek finansmanı kuruluşları (bu şirketlerin kurucusu olduğu varlık finansmanı fonları ve konut finansmanı fonları dâhil) tarafından ihraç edilen varlığa dayalı menkul kıymetler, ipoteye dayalı menkul kıymetler, ipotek teminatlı menkul kıymetler ve varlık teminatlı menkul kıymetlerden elde edilen gelir ve kazançlar için uygulanmak üzere 1/5/2024 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

2- Türk Ticaret Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi TBMM'ye Sunuldu

Türk Ticaret Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi 3/5/2024 tarihinde TBMM'ye sunuldu.

Anonim ve Limited Şirketlerin Asgari Sermaye Tutarlarına İlişkin Düzenleme

Hatırlanacağı üzere, 25/11/2023 tarihli R.G'de yayımlanan 7887 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile anonim ve limited şirketlerin asgari sermaye tutarları, 01/01/2024 tarihinden itibaren yeni kurulacak şirketler için geçerli olmak üzere;

- ❑ Anonim şirketler için 50.000 TL'den **250.000 TL**'ye,
- ❑ Kayıtlı sermaye sistemini kabul etmiş bulunan halka açık olmayan anonim şirketler için 100.000 TL'den **500.000 TL**'ye,
- ❑ Limited şirketler için 10.000 TL'den **50.000 TL**'ye yükseltilmiştir.
Bununla birlikte, sermayeleri güncellenen tutarların altında bulunan mevcut şirketler bakımından ise herhangi bir sermaye artırımı zorunluluğu getirilmemiştir.
Bu Kanun Teklifi ile 01/01/2024 tarihinden önce ticaret siciline tescil edilmiş olan ve sermayeleri yeni en az sermaye tutarının altında kalan anonim ve limited şirketlerin 31/12/2026 tarihine kadar yeni sermaye tutarlarına intibakının sağlanması ve intibakın sağlanmaması durumunda infisah etmiş sayılmaları öngörülmektedir.

Buna göre;

- ❑ Sermayeleri en az sermaye tutarının altında olan anonim ve limited şirketler, 31/12/2026 tarihine kadar sermayelerini yeni sermaye tutarlarına yükseltmeleri gerekecektir. Bu intibakı sağlamayan şirketler infisah etmiş sayılacak ve Kanunda öngörülen tasfiye sürecini başlatarak ticaret sicili kaydının terkinini sağlamaları gerekecektir.
- ❑ Kayıtlı sermaye sistemini kabul etmiş bulunan halka açık olmayan anonim şirketlerin 31/12/2026 tarihine kadar başlangıç sermayeleri ile çıkarılmış sermayelerine ilişkin intibakı sağlamaları gerekecektir. Bununla birlikte, bu şirketlerde intibak hususunda belirsizliklerin ve mağduriyetlerin yaşanmaması için düzenlemelerde ilave bir tedbir öngörülmektedir. Örneğin, başlangıç sermayesi 300.000 Türk Lirası, çıkarılmış sermayesi ise 1.000.000 Türk Lirası olan kayıtlı sermaye

sistemini benimsemiş olan bir şirket, başlangıç sermayesi 500.000 Türk Lirasından az olduğu için infisah durumuyla karşılaşmayacak, bu ve benzeri durumda bulunan şirketler intibakı sağlamadıkları takdirde çıkarılmış sermayeleri 250.000 Türk Lirası ve üzerinde olduğu müddetçe kayıtlı sermaye sisteminden çıkmış sayılacaktır.

- ❓ Çıkarılmış sermayesi en az 250.000 Türk Lirası olan kayıtlı sermaye sistemini kabul etmiş bulunan halka açık olmayan anonim şirketler ise başlangıç sermayeleri ile çıkarılmış sermayelerini anılan tarihe kadar 500.000 Türk Lirasına yükseltmedikleri takdirde, bu sistemden çıkmış sayılacaklar.
- ❓ Sermayenin 332 ve 580 inci maddelerde öngörülen tutarlara yükseltilmesi için yapılacak genel kurullarda toplantı nisabı aranmayacak, kararlar toplantıda mevcut oyların çoğunluğu ile alınacak ve bu kararlar aleyhine imtiyaz kullanılmayacaktır. Ticaret Bakanlığı 31/12/2026 olarak belirlenen intibak süresini birer yıl olarak en çok iki defa uzatabilecektir.

Şirket Yönetim Kuruluna İlişkin Bazı Düzenlemeler

Yine bu Kanun Teklifi ile;

- ❓ Anonim şirketlerde yönetim kurulu başkan ve başkan vekilinin, yönetim kurulunun görev süresine uyumlu olarak seçilebilmesine imkân tanınması,
- ❓ Şirketin üst düzey yöneticileri dışında kalan kişilerin atanma ve görevden alınmalarına dair yetkinin yönetim kurulunca devredilebilmesinin sağlanması,
- ❓ Yönetim kurulu üyelerinin çoğunluğu tarafından yönetim kurulu başkanına yapılan toplantı istemlerinde, yönetim kurulu başkanına yönetim kurulunu toplantıya çağırma yükümlülüğü getirilmesi öngörülmektedir.

3- 2024/I. Geçici Vergi Dönemi Gelir ve Kurum Geçici Vergi Beyannamelerinin Verilme ve Ödeme Süreleri 22 Mayıs 2024 Çarşamba Gününe Uzatıldı

Gelir İdaresi Başkanlığınca yayımlanan 168 sayılı Vergi Usul Kanunu Sirküleri ile 17 Mayıs 2024 günü sonuna kadar verilmesi gereken 2024 I. Geçici Vergi Dönemine (Ocak-Şubat-Mart) ait Gelir ve Kurum Geçici Vergi Beyannamelerinin verilme süreleri ile bu beyannameler üzerine tahakkuk eden vergilerin ödeme süreleri 22 Mayıs 2024 Çarşamba günü sonuna kadar uzatılmıştır. Söz konusu uzatma, ilgili geçici vergi dönemi itibarıyla beyanname verme tarihi 17 Mayıs 2024 günü sonu olan özel hesap dönemine tabi mükellefleri de kapsayacaktır.

4- Gecikme Zammı, Gecikme Faizi, Pişmanlık Zammı ve Tecil Faizi Oranı Yeniden Belirlendi

❓ Gecikme Zammı, Gecikme Faizi ve Pişmanlık Zammı Oranı

8484 Sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile 14.11.2023 tarihinden beri aylık %3,5 olarak uygulanan gecikme zammı oranı, 21/5/2024 tarihinden geçerli olmak üzere aylık %4,5'e çıkarılmıştır.

Bununla birlikte, Vergi Usul Kanununun 112/3 üncü maddesi uyarınca gecikme faizi ve yine aynı Kanunun 371/5 maddesi uyarınca pişmanlık zammı oranı, gecikme zammı oranına atıfta bulunarak uygulandığından, gecikme faizi ve pişmanlık zammı oranı da 21/5/2024 tarihinden geçerli olmak üzere aylık %4,5 olarak uygulanacaktır.

? **Tecil Faizi Oranı**

- ? Bugünkü tarihli Resmi Gazete’de yayımlanan Tahsilat Genel Tebliği (Seri: C Sıra No: 8) ile yıllık %36 olarak uygulanan tecil faiz oranı 21/5/2024 tarihinden geçerli olmak üzere **yıllık %48’e** çıkarılmıştır.
- ? 21/5/2024 tarihinden önce yapılan müracaatlara dayanılarak tecil edilecek olan amme alacakları ile bu tarihten önce tecil edilmiş ve tecil şartlarına uygun olarak ödenmekte olan amme alacaklarına tecil şartlarına uygun olarak ödendikleri sürece müracaat tarihlerinden itibaren eski tecil faizi oranı (%36) uygulanacaktır.
- ? Aynı şekilde, 21/5/2024 tarihinden önce tecil talebinde bulunulmuş ve talep kabul edilerek tecil edilmiş amme alacaklarına yönelik tecilin ihlal edilmiş olması; ancak yeni talepler üzerine yeniden tecil yapılması (tecilin geçerli sayılması) halinde 20/5/2024 tarihine kadar eski tecil faizi oranı (%36), bu tarihten sonra ödenmesi gereken taksit tutarlarına ise yeni (%48) tecil faizi oranı uygulanacaktır.
- ? Diğer taraftan, 6183 sayılı Kanunun 48 inci maddesine göre belirlenen tecil faizinin belirli yüzdesi esas alınarak anılan Kanunun 48/A maddesine göre tecil edilen alacaklar için hesaplanan tecil faizi oranı da bu Tebliğle belirlenen oran ve uygulama esasları dikkate alınarak tespit edilecektir.

5- E-Defter Uygulamasında Yapılan Yenilikler

- ? Gelir İdaresi Başkanlığı’na yayımlanan 22/5/2024 tarihli Duyuruya göre, e-Defter uygulamasında yapılan geliştirme ile birlikte e-Defter Uygulaması ekranları yenilenmiş ve kullanıma açılmıştır. Ayrıca söz konusu geliştirme ile birlikte 22.5.2024 tarihi itibarıyla yüklenecek paketler için geçerli olmak üzere; e-Defter ve berat dosyalarının “eşanlı olarak” e-Defter uygulaması üzerinden veya web servis aracılığıyla Gelir İdaresi Başkanlığı Bilgi İşlem Sistemine yüklenme imkânı getirilmiştir.
- ? Bu kapsamda;
- ? Belirtilen tarihten önce e-Defter uygulamasına yüklenmiş olan berat dosyalarına ilişkin e-Defter ve GİB onaylı berat dosyalarının, e-Defter Saklama Uygulaması üzerinden Gelir İdaresi Başkanlığı Bilgi İşlem Sistemine yüklenmesi gerekmektedir.
- ? Belirtilen tarih ve sonrasında yüklenecek e-Defter ve berat dosyalarının, Gelir İdaresi Başkanlığı Bilgi İşlem Sistemine eşanlı olarak yüklenmesi gerekmektedir. Eşanlı olarak yüklenen e-Defter ve berat dosyaları için e-Defter Saklama Uygulaması üzerinden işlem yapılmayacaktır.
- ? Diğer taraftan, Elektronik Defter Genel Tebliği (Sıra No: 1)’nde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (Sıra No:4) ile elektronik defter ve berat dosyalarının Gelir İdaresi Başkanlığı sistemlerine yüklenmesine ilişkin süreler uzatılmış; e-Defter ve berat dosyalarının Gelir İdaresi Başkanlığı tarafından yazılım uyumluluk onayı verilen yazılım firmalarının veya defter tutma hususunda 3568 sayılı Kanun hükümleri çerçevesinde yetki verilen Meslek Mensuplarının “Mali Mührü” ya da “Nitelikli Elektronik Sertifikası” ile imzalanması/onaylanması ve defter ve berat dosyalarının bunlar tarafından Gelir İdaresi Başkanlığı sistemlerine yüklenebilmesi için Dijital Vergi Dairesi üzerinden muvafakatname verme imkânı getirilmiştir.
- ? Bu kapsamda;

- ❓ Aylık yükleme tercihinde bulunan mükellefler, dönem bazında ilgili olduğu ayı takip eden üçüncü ayın sonuna kadar Gelir İdaresi Başkanlığı sistemlerine yüklemeleri gereken elektronik defter ve berat dosyalarını bundan böyle ilgili olduğu ayı takip eden dördüncü ayın 10'uncu günü sonuna kadar yükleyebilecektir.
- ❓ Geçici vergi dönemleri bazında yükleme tercihinde bulunan mükellefler ise, üç aylık dönemler için, bu dönemlerin ilgili olduğu geçici vergi beyannamesinin verileceği ayı izleyen ayın 10'uncu günü sonuna yükleme yapabilecektir.
- ❓ "e-Defter Muvafakatname İşlemleri" Dijital Vergi Dairesi üzerinden kullanıma açılmıştır. e-Defter ve berat dosyalarının imzalanmasına, onaylanmasına ve yüklenmesine ilişkin olarak verilecek muvafakatname ile Meslek Mensupları ve Uyumlu yazılım firmaları, mükelleflerinin elektronik defter ve berat dosyalarını kendi mali mühürleri ya da elektronik imzaları ile imzalayıp Gelir İdaresi Başkanlığı sistemlerine yükleyebilecektir.

6- 7511 Sayılı Türk Ticaret Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Yayımlandı

29/5/2024 tarihli ve 32560 sayılı Resmi Gazete'de 7511 Sayılı Türk Ticaret Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun yayımlandı.

Anonim ve Limited Şirketlerin Asgari Sermaye Tutarlarına İlişkin Düzenleme

Hatırlanacağı üzere, 25/11/2023 tarihli R.G'de yayımlanan 7887 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile anonim ve limited şirketlerin asgari sermaye tutarları, 01/01/2024 tarihinden itibaren yeni kurulacak şirketler için geçerli olmak üzere;

- ❓ Anonim şirketler için 50.000 TL'den 250.000 TL'ye,
- ❓ Kayıtlı sermaye sistemini kabul etmiş bulunan halka açık olmayan anonim şirketler için 100.000 TL'den 500.000 TL'ye,
- ❓ Limited şirketler için 10.000 TL'den 50.000 TL'ye yükseltilmiştir.

Bununla birlikte, sermayeleri güncellenen tutarların altında bulunan mevcut şirketler bakımından ise herhangi bir sermaye artırımı zorunluluğu getirilmemiştir.

Bu Kanunun 17 nci maddesi ile 6102 Sayılı Türk Ticaret Kanunu'na eklenen geçici 15 inci maddeyle, 01/01/2024 tarihinden önce ticaret siciline tescil edilmiş olan ve sermayeleri yeni en az sermaye tutarının altında kalan anonim ve limited şirketlerin 31/12/2026 tarihine kadar yeni sermaye tutarlarına intibakının sağlanması ve intibakın sağlanmaması durumunda infisah etmiş sayılmaları düzenlenmektedir.

Buna göre;

- ❓ **Sermayeleri en az sermaye tutarının altında olan anonim ve limited şirketler , 31/12/2026 tarihine kadar** sermayelerini yeni sermaye tutarlarına yükseltmeleri gerekecektir. Bu intibakı sağlamayan şirketler infisah etmiş sayılacak ve Kanunda öngörülen tasfiye sürecini başlatarak ticaret sicili kaydının terkinini sağlamaları gerekecektir.
- ❓ **Çıkarılmış sermayesi en az 250.000 Türk Lirası olan kayıtlı sermaye sistemini kabul etmiş bulunan halka açık olmayan anonim şirketler** ise başlangıç sermayeleri ile çıkarılmış sermayelerini anılan tarihe kadar 500.000 Türk Lirasına yükseltmedikleri takdirde, bu sistemden çıkmış sayılacaklar.
- ❓ **Sermayenin 332 ve 580 inci maddelerde öngörülen tutarlara yükseltilmesi için yapılacak genel kurullarda toplantı nisabı aranmayacak ,** kararlar toplantıda

mevcut oyların çoğunluğu ile alınacak ve bu kararlar aleyhine imtiyaz kullanılmayacaktır.

- ❑ Ticaret Bakanlığı 31/12/2026 olarak belirlenen **intibak süresini birer yıl olarak en çok iki defa uzatabilecektir.**

Şirket Yönetim Kuruluna İlişkin Bazı Düzenlemeler

a) Yönetim kurulu başkan ve başkan vekilinin, yönetim kurulunun görev süresine uyumlu olarak seçilebilmesi

Bu Kanunun 13 üncü maddesi ile 6102 Sayılı Türk Ticaret Kanunu’nun “Görev dağılımı” başlıklı 366 ncı maddesinin birinci fıkrasının birinci cümlesinde yer alan “Yönetim kurulu her yıl üyeleri arasından” ibaresi “Yönetim kurulu, üyeleri arasından” şeklinde değiştirilmiştir.

Yapılan düzenleme ile anonim şirketlerde yönetim kurulu başkan ve başkan vekilinin, yönetim kurulunun görev süresine uyumlu olarak seçilebilmesine imkân tanınmıştır.

b) Şirketin üst düzey yöneticileri dışında kalan kişilerin atanma ve görevden alınmalarına dair yetkinin yönetim kurulunca devredilebilmesi

Yapılan düzenleme ile şirketin üst düzey yöneticileri dışında kalan kişilerin atanma ve görevden alınmalarına dair yetkinin yönetim kurulunca devredilebilmesine imkan sağlanmaktadır.

c) Yönetim kurulu başkanına yönetim kurulunu toplantıya çağırma yükümlülüğü

Yapılan düzenleme ile yönetim kurulu üyelerinin çoğunluğu tarafından yapılan toplantı istemlerinde, yönetim kurulu başkanına yönetim kurulunu toplantıya çağırma yükümlülüğü getirilmekte, yönetim kurulu başkanınca yönetim kurulunun yine de toplantıya çağırılmadığı veya başkana/başkanvekiline ulaşamadığı hallerde istemin doğrudan çağrı sahiplerince yapılabilmesine imkân sağlanmaktadır.

7- Firmaların Yurt Dışı Kaynaklı Dövizlerinin Türk Lirasına Dönüşümünün Desteklenmesi Hakkında Tebliğde Değişiklik Yapıldı

8/6/2024 tarihli ve 32570 sayılı Resmi Gazete’de “Firmaların Yurt Dışı Kaynaklı Dövizlerinin Türk Lirasına Dönüşümünün Desteklenmesi Hakkında Tebliğ (Sayı: 2023/5)’de Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (Sayı: 2024/14)” yayımlandı.

Bu kapsamda;

- ❑ Firmaların yurt dışı kaynaklı dövizlerinin TCMB’ye satışı sırasında, firmalar verecekleri taahhüt karşılığında, Türk lirasına çevrilen tutarın yüzde 2’si kadar döviz dönüşüm desteği alabileceği,
- ❑ Firmalar yurda getirdikleri yurt dışı kaynaklı dövizlerinin en az yüzde 40’ını TCMB’ye sattıktan sonra getirilen dövizin kalan kısmını kur korumalı dönüşüm hesabında değerlendirebileceği ve verdikleri taahhüt karşılığında Türk lirasına çevrilen tutarın yüzde 2’si kadar döviz dönüşüm desteği alabileceği düzenlenmişti.

Yurt dışı kaynaklı dövizlerin kapsamı TCMB tarafından belirlenecektir

Bu Tebliğin 1 inci maddesi ile anılan Tebliğin “**Amaç ve kapsam**” başlıklı 1 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Buna göre, firmalara sağlanacak destekte hangi dövizlerin kapsam dahilinde olduğu Merkez Bankasına belirlenecektir.

Ayrıca bu düzenlemeye uygun olarak, aynı Tebliğin “**Tanımlar ve kısaltmalar**” başlıklı 3 üncü maddesinde yer alan “**Yurt dışı kaynaklı döviz**” tanımı aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Yurt dışı kaynaklı dövizlerin TL vadeli mevduat ve katılma hesaplarına dönüştürülmesinde sağlanan döviz dönüşüm desteği kaldırılmıştır

Bu Tebliğin 3 üncü maddesi ile aynı Tebliğin “**Yurt dışı kaynaklı dövizlerin Türk lirası vadeli mevduat ve katılma hesaplarına dönüştürülmesinde döviz dönüşüm desteği sağlanması**” başlıklı 5 inci maddesi yürürlükten kaldırılmıştır. Buna göre, firmaların yurda getirdikleri yurt dışı kaynaklı dövizlerinin en az yüzde 40’ını Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası’na (TCMB) sattıktan sonra, kalan döviz kur korumalı dönüşüm hesabında değerlendirme ve verdikleri taahhüt karşılığında Türk lirasına çevrilen tutarın yüzde 2’si kadar döviz dönüşüm desteği alma imkanı kaldırılmıştır.

Döviz alımı taahhüdünün yerine getirilmemesi durumunda, yeni yaptırımlar yürürlüğe konmuştur

Bu Tebliğin 4 üncü maddesi ile aynı tebliğin “Döviz alımı yapmama taahhüdünün yerine getirilmemesi” başlıklı 6 ncı maddesinde değişiklik yapılarak, döviz alımı yapmama taahhüdünün ihlali ve usulsüz işlem yapılması durumunda alınacak yaptırımlar ve bu yaptırımların ne kadar süreyle geçerli olacağı yeniden belirlenmiştir.

Buna göre;

- ❓ Döviz alımı yapılmaması taahhüdünü yerine getirmeyen firmaların Merkez Bankası kaynaklı kredi kullanım talepleri ile bu Tebliğ kapsamındaki destek ödemesi talepleri yaptırım tutarının ödendiği tarihe kadar kabul edilmeyecektir.
- ❓ Döviz dönüşüm desteğinden usulsüz olarak yararlanan veya Merkez Bankasına ya da bankalara gerçeğe aykırı beyanda bulunan firmalar döviz dönüşüm desteğinden yararlandırılmayacaktır ve bu firmaların Merkez Bankası kaynaklı kredi kullanım talepleri 3 yıl süre ile kabul edilmeyecektir.
- ❓ Döviz dönüşüm desteği ödemesine aracılık eden ancak Merkez Bankasına belirlenecek kontrol yükümlülüklerini yerine getirmeyen bankalar yaptırım tutarının Merkez Bankasına ödenmesinden sorumlu olacaklardır.

Yeni eklenen (5) ve (6) ncı fıkralar

“(5) Döviz alımı yapılmaması taahhüdünü yerine getirmeyen firmaların Merkez Bankası kaynaklı kredi kullanım talepleri ile bu Tebliğ kapsamındaki destek ödemesi talepleri bu maddenin birinci fıkrasında belirtilen yaptırım tutarının ödendiği tarihe

kadar kabul edilmez. Döviz dönüşüm desteğinden usulsüz olarak yararlanan veya Merkez Bankasına ya da bankalara gerçeğe aykırı beyanda bulunan firmalar döviz dönüşüm desteğinden yararlandırılmaz ve bu firmaların Merkez Bankası kaynaklı kredi kullanım talepleri 3 yıl süre ile kabul edilmez.

(6) Döviz dönüşüm desteği ödemesine aracılık eden ancak Merkez Bankasınca belirlenecek kontrol yükümlülüklerini yerine getirmeyen bankalar bu maddenin birinci fıkrasında düzenlenen yaptırım tutarının Merkez Bankasına ödenmesinden sorumludur.”

562 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği Yayınlandı

12/6/2024 tarihli ve 32574 sayılı Resmi Gazete’de 562 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği yayımlandı.

Bu Tebliğ ile Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği (Sıra No: 435)’nde değişiklik yapılmak suretiyle, tasarruf finansman şirketleri ile ödeme ve elektronik para kuruluşlarına, BSMV’ye tâbi işlemlerinde fatura yerine geçmek üzere dekont düzenleme zorunluluğu getirilmektedir. Ayrıca, ödeme ve elektronik para kuruluşlarına faaliyetlerine göre belirli hesap devreleri itibariyle dekont yerine hesap bildirim cetveli(ekstre) düzenleme imkanı verilmektedir.

Yapılan değişiklikler aşağıdaki gibidir:

Tasarruf Finansman Şirketleri, Ödeme Kuruluşları ve Elektronik Para Kuruluşlarına Dekont Düzenleme Zorunluluğu

Bu Tebliğin birinci maddesi ile 3/4/2014 tarihli R.G’de yayımlanan Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği (Sıra No: 435)’nin “Kapsam” başlıklı bölümü değiştirilerek, 6493 sayılı Kanun kapsamında faaliyet gösteren ödeme ve elektronik para kuruluşlarına, BSMV’ye tâbi işlemlerinde fatura yerine geçmek üzere dekont düzenleme zorunluluğu getirilmektedir.

Düzenlenecek Belge

Bu Tebliğin ikinci maddesi ile aynı Tebliğin “2. Finansman Şirketlerinin Düzenleyeceği Belge” başlıklı bölümünün başlığı değiştirilmiş, birinci fıkrası yürürlükten kaldırılmış ve ikinci fıkrası değiştirilmiştir.

BSMV'ye tâbi bütün hizmet veya satışların dekontla tevsiki

Bu Tebliğin üçüncü maddesi ile aynı tebliğin BSMV'ye tâbi bütün hizmet veya satışların dekontla tevsikine ilişkin 2.1. bölümü aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Dekont, fatura ve hesap bildirim cetveli (ekstre) düzenlenmesi

Bu Tebliğin dördüncü maddesi ile aynı Tebliğin 2.3. bölümü aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Eski düzenleme:	Yeni düzenleme:
2.3. 6361 sayılı Kanun kapsamında faaliyet gösteren finansman şirketleri BSMV'ye tâbi işlemleri dışında kalan KDV'ye tâbi teslim ve hizmetlerinde fatura düzenlerler.	2.3. 6361 sayılı Kanun kapsamında faaliyet gösteren finansman ve tasarruf finansman şirketleri ile 6493 sayılı Kanun kapsamında faaliyet gösteren ödeme ve elektronik para kuruluşları BSMV'ye tâbi işlemleri için dekont, BSMV'ye tabi olan işlemleri dışında kalan KDV'ye tâbi teslim ve hizmetleri için fatura düzenleyecektir. Ödeme ve elektronik para kuruluşları ise, faaliyetlerine göre bir, üç, altı ay veya bir yıl gibi belirli hesap devreleri itibariyle, devre sonlarında düzenlenen hesap bildirim cetveli (ekstre) ile bildirilmesi mutad olan BSMV'ye tabi işlemleri için dekont yerine aynı bilgileri taşımak şartı ile hesap bildirim cetveli (ekstre) düzenleyebilecektir.

Cezai uygulama

Bu Tebliğin beşinci maddesi ile aynı Tebliğin 2.4. bölümü aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Eski düzenleme:	Yeni düzenleme:
2.4. Tebliğin bu bölümü ile düzenlenme zorunluluğu getirilen dekontun düzenlenmediğinin, kullanılmadığının, aslı ile örneğinde farklı tutara yer verildiğinin veya gerçeğe aykırı olarak düzenlendiğinin tespiti halinde, her belge için ayrı ayrı olmak üzere Vergi Usul Kanununun 353/2 nci maddesi uyarınca özel usulsüzlük cezası,	2.4. Tebliğin bu bölümü ile düzenlenme zorunluluğu getirilen belgelerin düzenlenmediğinin, kullanılmadığının, aslı ile örneğinde farklı tutara yer verildiğinin veya gerçeğe aykırı olarak düzenlendiğinin tespiti halinde, her belge için ayrı ayrı olmak üzere Vergi Usul Kanununun 353/2 nci maddesi uyarınca özel usulsüzlük cezası,

bir ay içinde düzenlenenen dekontlara ilişkin bilgilerin yukarıda belirtildiği şekilde gönderilmemesi veya süresinde gönderilmemesi veyahut eksik veya yanıltıcı bilgi gönderilmesi halinde de Vergi Usul Kanununun mükerrer 355 inci maddesine göre özel usulsüzlük cezası kesilir.	bir ay içinde düzenlenenen söz konusu belgelere ilişkin bilgilerin yukarıda belirtildiği şekilde gönderilmemesi veya süresinde gönderilmemesi veyahut eksik veya yanıltıcı bilgi gönderilmesi halinde de Vergi Usul Kanununun mükerrer 355 inci maddesine göre özel usulsüzlük cezası kesilir.
--	--

Yürürlük

Bu Tebliğin altıncı maddesi ile yapılan düzenlemelerin yürürlük tarihleri aşağıdaki şekilde belirlenmiştir.

Bu Tebliğin,

- a) 1 inci, 2 nci, 3 üncü ve 4 üncü maddelerinin tasarruf finansman şirketlerine ilişkin hükümleri 1/7/2024,
- b) 1 inci, 2 nci, 3 üncü ve 4 üncü maddelerinin ödeme ve elektronik para kuruluşlarına ilişkin hükümleri 1/1/2025,
- c) Diğer hükümleri 12/6/2024 tarihinde yürürlüğe girer.

8- Enflasyon Düzeltmesi Uygulayan Şirketlerde Esas Alınacak Finansal Tablolara İlişkin Tebliğ Yayımlandı

15/6/2024 tarihli ve 32577 sayılı Resmi Gazete’de “Enflasyon Düzeltmesi Uygulayan Şirketlerde Esas Alınacak Finansal Tablolara İlişkin Tebliğ” yayımlandı. Bu Tebliğ ile yapılan açıklamalar özetle aşağıdaki gibidir:

Esas Alınacak Finansal Tablolar

KGK kapsamında olan şirketler

Finansal tablolarını Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu tarafından belirlenen muhasebe standartlarına uygun hazırlamak zorunda olan şirketler tarafından Türk Ticaret Kanununun “**Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumunun yetkisi**” başlıklı 88 inci maddesine göre hazırlanan **enflasyon düzeltmesi uygulanmış finansal tablolar esas alınacaktır** .

KGK kapsamı dışında kalan şirketler

KGK kapsamı dışında kalan şirketlerde, 2023 yılı hesap dönemine ilişkin olarak Vergi Usul Kanununun enflasyon düzeltmesine ilişkin geçici 33 üncü maddesi ile 555 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği hükümleri uyarınca **enflasyon**

düzeltilmesi uygulanmış finansal tablolar ile enflasyon düzeltilmesi uygulanmamış finansal tablolar birlikte dikkate alınacaktır. Bu kapsamda;

a) Serbest yedek akçelerden ve dağıtılabilir diğer kaynaklardan zarar mahsubu sonrasında kalan değerlerden **kâr payı dağıtımı yapılması, sermaye artırımı ve azaltımı, birleşme, bölünme, tür değişikliği işlemleri ile sermaye kaybı ve borca batık olma durumlarının tespitinde enflasyon düzeltilmesi uygulanmış finansal tablolar,**

b) Kanun veya şirket sözleşmesine göre net dönem kârının esas alındığı; **kâr ve kazanç payı dağıtımlarında, yedek akçe ayrılmasında, intifa senedi sahiplerine ödeme yapılması ile dönem içerisinde dağıtılmış olan kâr payı avansına ilişkin hesaplamalarda enflasyon düzeltilmesi uygulanmamış finansal tablolar,** esas alınacaktır.

2023 yılı hesap döneminden sonraki hesap dönemlerinde uygulama

KGK kapsamı dışında kalan şirketlerde, **2023 yılı hesap döneminden sonraki hesap dönemlerinde**, enflasyon düzeltilmesi uygulanmış finansal tablolar esas alınacaktır; ancak şirketlerde, dağıtılması öngörülen kâr payı tutarı, enflasyon düzeltilmesi uygulanmış finansal tablolarda bulunan kâr dağıtımına konu kaynakların toplamını aşamayacaktır.

Sermaye

Tebliğde, şirketlerin sermayesine ilişkin yapılan değerlendirmelerde dikkate alınacak tutar, enflasyon düzeltmeleri sonrası olumlu ve olumsuz farkların uygulaması ve sermaye artırımı yapılırken hangi kaynakların kullanılabileceği konularına açıklama getirmektedir.

Buna göre;

Sermaye değerlendirmesi

Şirketin sermayesine ilişkin yapılacak değerlendirmelerde, ticaret siciline tescil edilmiş olan sermaye tutarı esas alınacaktır.

Olumlu farkların sermayeye ilavesi

Enflasyon düzeltilmesinden kaynaklanan sermaye düzeltilmesi olumlu farkları, diğer öz sermaye kalemlerine ilişkin olumlu farklar ile bunların dışında kalan iç kaynakların, enflasyon düzeltilmesinden kaynaklı zararlar dâhil zararlar ve olumsuz farkları aşan kısmı sermayeye ilave edilebilecektir.

Olumsuz farkların mahsubu

Enflasyon düzeltilmesinden kaynaklanan sermaye düzeltilmesi olumsuz farkları ile enflasyon düzeltilmesinden kaynaklanan diğer olumsuz farklar ise genel kurulda alınacak karara istinaden, sermaye azaltımı yoluyla veya olumlu farklar yahut diğer iç kaynaklarla mahsup edilebilir.

Sermaye artırımı

Finansal tablolarını KGK tarafından belirlenen muhasebe standartlarına uygun hazırlamak zorunda olan şirketlerde gerçekleştirilecek sermaye artırımlarında, enflasyon düzeltilmesi uygulanmış finansal tablolar esas alınmakla birlikte, sermayeye eklenecek iç kaynak tutarı, Vergi Usul Kanununun hükümlerine göre enflasyon

düzeltilmesi uygulanmış finansal tablolarda bulunan sermayeye eklenebilecek iç kaynakların toplamını aşamayacaktır.

Vergisel yükümlölükler

Yukarıda açıklanan hususlara ilişkin olarak alınacak kararlarda, şirketin ve kârdan pay alacakların vergisel yükümlölüklerine ilişkin ilgili mevzuat hükümleri saklıdır.

9- Çok Uluslu İşletmeler için Ülke Bazlı Raporlamaya İlişkin Bildirim Formunun Doldurulması Hakkında Önemli Duyuru

Gelir İdaresi Başkanlığı İnternet Vergi Dairesi'nde çok uluslu işletmeler için ülke bazlı raporlamaya ilişkin bildirim formunun doldurulması hakkında duyuru yayınlandı.

Buna göre, bu yıl, **30 Haziran 2024** tarihine kadar verilecek olan ülke bazlı raporlamaya ilişkin bildirim formu (bildirim formu), **kapsama giren tüm kurumlar vergisi mükellefleri tarafından 2023 hesap dönemi için doldurulacaktır**.

Kapsamdan kastedilen; raporlanan hesap dönemi olan 1/1/2023 - 31/12/2023 hesap döneminden veya 2023 yılı içinde biten özel hesap döneminden bir önceki hesap dönemine ilişkin **konsolide grup gelirinin 750 milyon Avro veya nihai ana işletmenin/vekil işletmenin bulunduğu ülke idaresi tarafından yerel para birimi cinsinden belirlenen eşiğin üzerinde olmasıdır**. Dolayısıyla bildirim formu, **çok uluslu işletmeler grubunun raporlanan hesap döneminden bir önceki hesap dönemine ilişkin konsolide grup gelirinin** yukarıda belirtilen eşiğin üzerinde bulunması şartıyla her yıl mutlaka doldurulacaktır.

Ayrıca duyuruda, bildirim formunun doldurulması ve sisteme yüklenmesi hususunda aşağıdaki açıklamalara yer verilmiştir:

- ?** **Bildirim formu; nihai ana işletme, vekil işletme, grup adına hangi işletmenin raporlama yapacağı, raporlanan hesap dönemi vb. bilgileri içeren bir form olduğundan istenilen bu bilgilerin İnternet Vergi Dairesi üzerinden her yıl yeni bir bildirim formu ile İdareye verilmesi gerekmektedir.**
- ?** Çok uluslu işletme grubunun nihai ana işletmesi/vekil işletmesi Türkiye'de bulunuyorsa, bildirim formu nihai ana işletme/vekil işletme tarafından verilecektir.
- ?** **Çok uluslu işletme grubunun nihai ana işletmesi/vekil işletmesi Türkiye'de bulunmadığında, bildirim formu çok uluslu işletmeler grubunun Türkiye'de bulunan işletmesi (birden fazla işletme bulunması durumunda işletmelerden biri) tarafından verilecektir.**
- ?** Çok uluslu işletme grubunun nihai ana işletmesi/vekil işletmesinin Türkiye'de bulunmadığı ve ülkemiz ile nihai ana işletmenin/vekil işletmenin bulunduğu **ülke** arasında "Ülke Bazlı Raporların Değişimine İlişkin Çok Taraflı Yetkili Makam Anlaşması"nın veya ülke bazlı raporların değişimine ilişkin iki taraflı anlaşmaların yürürlükte olduğu durumlarda dahi, bildirim formu çok uluslu işletmeler grubunun Türkiye'de bulunan işletmesi tarafından verilecektir.
- ?** **Bildirim formu bu yıl 30 Haziran 2024 tarihine kadar verildikten sonra verilen bildirim formunda hata veya eksiklik bulunduğu işletmenizce tespit**

edilmesi halinde, bildirim formu, verilme süresinin bitimini takip eden ayın sonuna kadar yani 31 Temmuz 2024 tarihine kadar yeniden düzenlenerek gönderilmek suretiyle düzeltme yapılabilecektir.